

STÁLA MISIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRI OECD V PARÍŽI

Anotácie k vydaným publikáciám OECD

Marec 2014
Ročník 4, vydanie pätnáste

Stála misia SR pri OECD, 28 Avenue d'Eylau, Paríž 75016
www.oecdparis.mfa.sk oecd.paris@mzv.sk tel. 0033 1 5626 5090

OBSAH

- *Going for Growth 2014*
- *OECD Regions at a Glance 2013*
- *Environment at a Glance 2013*
- *Leadership for 21st Century Learning*
- *Annual Report on the OECD Guidelines for Multinational Enterprises 2013*
- *Investing Together*
- *The Missing Entrepreneurs: Policies for Inclusive Entrepreneurship in Europe*
- *ITF Transport Outlook 2013*
- *Coping with Emigration in Baltic and East European Countries*
- *The Power of Transformation - Wind, Sun and the Economics of Flexible Power Systems*
- *Evading the Net: Tax Crime in the Fisheries Sector*
- *Promoting Research Excellence: New Approaches to Funding*
- *Fragile States 2014: Domestic Revenue Mobilisation in Fragile States*

Na úvod

Stála misia Slovenskej republiky pri Organizácii pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) si Vás dovoľuje informovať o vybraných, pre SR relevantných publikáciách, ktoré OECD vydala v mesiacoch december - február 2014. Publikácie je možné objednať priamo na stránke OECD.

V knižnej podobe sú dostupné v depozitnej knižnici OECD na Slovensku, ktorá sa nachádza v Centre vedecko-technických informácií SR (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk).

Elektronický formát publikácií si môžu stiahnuť priamo zo stránky OECD vo väčšine prípadov len zamestnanci verejnej správy, ktorí majú prístup na interný komunikačný systém OECD - OLIS. Pre viac informácií kontaktujte Stálu misiu SR pri OECD na oecd.paris@mzv.sk.

Plánujeme Vám pravidelne zasielať tieto informácie. Ak si tak neželáte, uvítame Vašu spätnú väzbu.

Going for Growth 2014

Cesta k rastu 2014

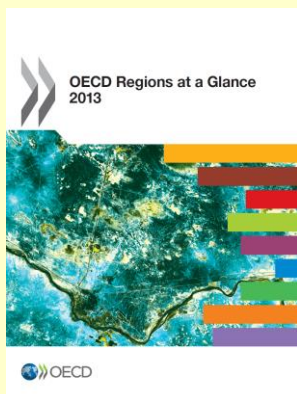
Publikácia „Cesta k rastu“ (Going for Growth 2014) hodnotí skúsenosti OECD so štrukturálnymi reformami a hospodárskou výkonnosťou a jej cieľom je poskytnúť politickým činiteľom konkrétne odporúčania týkajúce sa reforiem zameraných na oživenie hospodárskeho rastu. Správa analyzuje hlavné problémy brániace rastu, ktorým čelia krajiny OECD a krajiny BRIICS, ako aj pokrok, ktorý bol dosiahnutý za posledné dva roky pri realizácii štrukturálnych reforiem zameraných na odstraňovanie týchto problémov. Pri hodnotení sa zohľadňujú hlavné priority konkrétnych krajín, ktoré boli stanovené v minulých vydaniach správy „Cesta k rastu“. Rozoberajú sa tu tiež možné účinky reforiem na iné ciele než rast hrubého domáceho produktu, najmä na konsolidáciu verejných financií, znižovanie nerovnováhy bežného účtu a znižovanie rozdielov vo výške príjmov. Správa obsahuje aj aktualizované údaje o indikátoroch regulácie trhu produktov (PMR) v OECD, ktoré kvantifikujú regulačné prekážky brániace hospodárskej súťaži v rôznych obchodných sektoroch, napríklad v sieťových odvetviach (energetika, telekomunikácie a doprava), odborných službách a maloobchodnej distribúcii.

Link: <http://www.oecd.org/eco/growth/goingforgrowth.htm>

OECD Regions at a Glance 2013

Pohľad na regióny v krajinách OECD 2013

Jedna z kľúčových publikácií OECD pre oblasť regionálneho rozvoja konštatuje, že vplyvom finančnej a hospodárskej krízy sa rozdiely v hrubom domácom produkte na obyvateľa medzi rozvinutými a chudobnými regiónmi v polovici krajín OECD prehĺbili. Aj keď sú medzi regiónmi OECD obrovské rozdiely v hospodárskom raste a iných kritériách úspešnosti, dokonca aj v rámci jednej krajiny, publikácia ukazuje, že aj ekonomicky slabé regióny sa môžu stať konkurencieschopnými pri správnej kombinácii politik a za podmienky koordinácie snahy naprieč všetkými úrovňami verejnej správy. Publikácia obsahuje tzv. Country Note aj pre SR, podľa ktorej patrí SR spolu s Dánskom a Írskom k tým krajinám OECD, kde došlo vplyvom krízy k najvýraznejšiemu prehĺbeniu rozdielov. SR mala v roku 2010 šieste najväčšie regionálne disparity v hrubom domácom produkte na obyvateľa zo všetkých krajín OECD. Za posledné desaťročie presahoval nárast hrubého domáceho produktu v regiónoch SR priemer krajín OECD, pričom tento nárast bol v regióne Bratislavy 6% ročne a východného Slovenska 3,9% ročne. Najväčšie disparity medzi týmito dvoma regiónmi SR sú v oblasti vzdelávania a zamestnanosti. Len 38% obyvateľstva SR žije v mestských oblastiach, čo je najnižšia úroveň zo všetkých krajín OECD a hovorí jednoznačne o vysokom vidieckom charaktere SR. SR patrí taktiež medzi krajiny s najvyššími regionálnymi nevýhodami z hľadiska zamestnanosti žien.

Link: www.oecd.org/gov/regions-at-a-glance.htm

Environment at a Glance 2013. OECD Indicators

Pohľad na životné prostredie 2013. Indikátory OECD

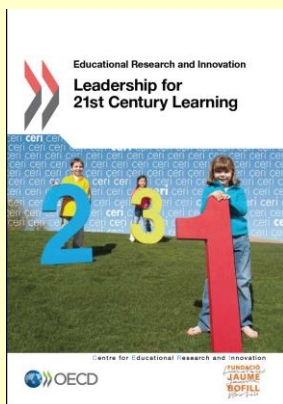

Publikácia vychádza z dlhoročných výsledkov OECD v oblasti environmentálnych indikátorov. Konštatuje, že spôsob života spolu s narastajúcou globálnou populáciou vyvíjajú obrovský tlak na základné prírodné zdroje, vrátane ovzdušia, vody a pôdy, ako aj na biodiverzitu. V oblasti narušenia prepojenia medzi hospodárskym rastom a poškodzovaním životného prostredia sa podarilo dosiahnuť určitý pokrok v znečisťovaní ovzdušia, doprave, energetike, vode a ochrane biodiverzity, stále to však pre ochranu prírodných zdrojov pre budúce generácie nestačí. Tlak na životné prostredie neustále narastá, od 90. rokov je však pomalší než hospodársky rast v krajinách OECD. Preto môžeme hovoriť zatiaľ len o relatívnom odpojení (decouplingu). Podľa zistení publikácie je však na rozhodujúcu zmenu relatívneho odpojenia na absolútne, potrebné väčšie úsilie. OECD prvýkrát publikovala medzinárodný súbor environmentálnych indikátorov začiatkom 90. rokov. V súčasnosti ich neustále zdokonaľuje, prihliadajúc pritom na integrovanie environmentálnych výstupov do sektorových politik, ktorými sú predovšetkým energetika, doprava a poľnohospodárstvo a meranie pokroku pri odstraňovaní prepojenia medzi degradáciou životného prostredia a ekonomickými aktivitami. Rôzne súbory environmentálnych indikátorov organizácia využíva hlavne vo svojich správach o environmentálnej výkonnosti krajín, menej v ekonomických hodnoteniach.

Link: www.oecd.org/env/indicators-modelling-outlooks/environment-at-a-glance.htm

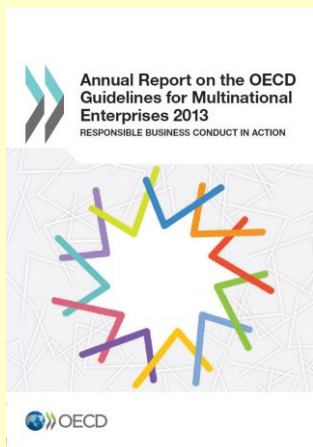
Leadership for 21st Century Learning

Vedenie pre vzdelávanie v 21. storočí

Inovatívne vzdelávacie prostredie (Innovative Learning Environments - ILE) je medzinárodná štúdia Centra OECD pre výskum vzdelávania a inovácií (CERI). Štúdia sa zaoberá výskumom inovatívnych spôsobov organizovania vzdelávania mladých ľudí berúc do úvahy súčasný program reforiem vzdelávania a existujúce inovácie. Publikácia *Vedenie pre vzdelávanie v 21. storočí* je prvý podstatný výstup práce ILE. Termín "vedenie pre vzdelávanie" nie je často používaný, ale CERI si ho zvolilo cieľom zvýrazniť, aké je dôležité vedenie a navrhovanie vzdelávania (designing), zároveň však upozorňuje, že je potrebné ho odlišiť od konceptu, akým je inštrukčné vedenie (instructional leadership). V tejto publikácii je vedenie pre vzdelávanie osobitne zamerané na návrh, implementáciu a udržateľnosť inovatívneho, silného a holistického vzdelávacieho prostredia pre mladých ľudí.

Link: www.oecd.org/env/indicators-modelling-outlooks/environment-at-a-glance.htm

Annual Report on the OECD Guidelines for Multinational Enterprises 2013: Responsible Business Conduct in Action

Výročná správa o smerniciach OECD pre nadnárodné spoločnosti 2013: Zodpovedné podnikateľské správanie v praxi

Správa poskytuje prehľad činností zameraných na podporu dodržiavania Smerníc OECD pre nadnárodné podniky za obdobie od júna 2012 do júna 2013. V súlade s rozhodnutím Rady OECD všetky krajiny, ktoré pristúpili k Smerniciam, zriadili tzv. Národné kontaktné miesta (NKM). Jeho úlohou je implementácia a šírenie Smerníc a slúži ako arbitrážne fórum pre prípadné riešenie sporov. Správa sumarizuje aktivity, o ktorých Národné kontaktné miesta informovali, a vyhodnocuje organizačné formy, v akých v jednotlivých krajinách pôsobia. Zvláštnu pozornosť správa venuje aj propagačným aktivitám, ktoré slúžili na šírenie povedomia, nielen podnikateľskej, ale aj širokej verejnosti o zmysle a praktickom význame Smerníc pre hospodársky rozvoj krajín. Ďalej venuje pozornosť niektorým špecifickým odvetviam, akými sú finančný sektor, ťažobný priemysel, IKT sektor a poľnohospodárstvo, ale aj pravidlám riadenia a správy podnikov. Zvláštnu pozornosť venuje hodnoteniu prvého Globálneho fóra o zodpovednom podnikateľskom správaní, ktoré sa prevažne venovalo tragickej udalosti v textilnom závode Rana Plaza v Bangladéši, pri ktorej z dôvodu nedodržiavania bezpečnostných pravidiel prišli o život desiatky robotníkov. Správa definuje aj hlavné úlohy do budúcnosti, tzv. proaktívny program a zameranie ďalšej činnosti NKM tak, aby udržateľný rozvoj bol sprevádzaný väčšou angažovanosťou podnikov pri dodržiavaní pravidiel zodpovedného správania.

Link: http://www.oecd-ilibrary.org/governance/annual-report-on-the-oecd-guidelines-for-multinational-enterprises-2013_mne-2013-en

Investing Together – Working Effectively Across Levels of Government

Spoločné investície – efektívnosť činnosti vlád na všetkých úrovniach

V júli 2010 boli OECD a WTO (Svetová obchodná organizácia) vyzvané, aby spoločne zdokumentovali realizované prípady pomoci pre obchod, a to za účelom dozvedieť sa viac o problémoch, cieľoch, procesoch a kľúčových prvkoch. Odozva na túto výzvu bola ohromujúca. 269 prípadov poskytuje bohatý a rôznorodý zdroj informácií o výsledkoch, ktoré iniciatíva pomoc pre obchod dosiahla. Prípady sa dotýkajú viac ako 150 krajín. Od najmenších štátov, akými sú Lesotho, Šalamúnove ostrovy a Komorské ostrovy, po najväčšie, akými sú Čína a India či všetky hlavné rozvojové oblasti. Skutočnosť, že takmer polovica prípadov bola poskytnutá rozvojovými krajinami, zdôrazňuje prítlačivosť tejto iniciatívy a potenciál pre zdieľanie vedomostí. Medzi ostatné dosiahnuté výsledky patria zvýšenie objemu vývozu, skrátenie času potrebného na colné vybavenie a vplyv na chudobu. Správa uvádza, že medzi kritické faktory úspechu patria vlastníctvo na najvyššej politickej úrovni a efektívna koordinácia na úrovni vlád.

Link: <http://www.oecd.org/gov/regional-policy/investing-together.htm>

The Missing Entrepreneurs: Policies for Inclusive Entrepreneurship in Europe

Chýbajúci podnikatelia: Politiky pre inkluzívne podnikanie v Európe

Viac ako päť rokov od prepuknutia globálnej finančnej a hospodárskej krízy zostáva boj proti nezamestnanosti prioritou. V EÚ je potrebných približne 4 miliónov pracovných miest, aby sa zamestnanosť vrátila na úroveň pred krízou. Za tejto situácie by politici mali venovať zvýšenú pozornosť jednej z doteraz nedostatočne využívaných ciest riešenia zamestnanosti, teda podnikaniu a samozamestnávaniu. Publikácia rozoberá otázky podpory podnikania a samozamestnávania ako priority politiky sociálneho rozvoja Európskej únie. Hlavným posolstvom je, že treba pomáhať ľuďom, ktorí chcú a vedia podnikat'. Okrem iného informuje aj o projekte školenia a poradenstva pre potenciálnych podnikateľov, financovaného Ministerstvom hospodárstva SR a realizovaného prostredníctvom NARMSP.

Link: http://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/the-missing-entrepreneurs_9789264188167-en

ITF Transport Outlook 2013 Výhľad pre sektor dopravy 2013

Výhľad pre sektor dopravy Medzinárodného dopravného fóra (ITF) bude v nasledujúcich ročníkoch už vydávaný v súlade s komunikačnou a publikačnou stratégiou OECD. ITF si od tejto zmeny sľubuje predovšetkým väčšiu viditeľnosť výhľadu a lepšie prepojenie na OECD. Novinkou je zahrnutie štatistickej prílohy do výhľadu, ktorá bola doteraz publikovaná samostatne v publikácii „Trendy v sektore dopravy“. Dochádza aj k „odpojeniu“ výhľadu od Výročného samitu ministrov dopravy v Lipsku, pričom v Lipsku bola v roku 2013 prezentovaná len jeho časť týkajúca sa financovania sektoru dopravy. Okrem tradičných projekcií pre sektor dopravy a jeho dopadov na životné prostredie (emisie CO₂ z dopravy), ekonomiku a mobilitu tovarov a osôb, prináša výhľad aj spomínanú kapitolu o financovaní sektoru dopravy. Venuje sa predovšetkým možnostiam tvorby udržateľných finančných mechanizmov v dopravnom sektore a podčiarkuje potrebu dlhodobých stratégií financovania. ITF do tejto kapitoly zahrnula aj hlavné zistenia a odkazy d’alšej svojej nedávno zverejnenej publikácie zameranej na PPP projekty v doprave „Lepšia regulácia verejno-súkromných partnerstiev pre dopravnú infraštruktúru“. Základným odkazom je, že doterajšie skúsenosti krajín s PPP projektmi pre dopravnú infraštruktúru sú zmiešané, bez ohľadu na úroveň ich ekonomického rozvoja či komplexnosti regulačného rámca.

Link: www.internationaltransportforum.org/Pub/new.html#Outlook2013

Coping with Emigration in Baltic and East European Countries

Vysporiadanie sa s emigráciou v baltických krajinách a krajinách východnej Európy

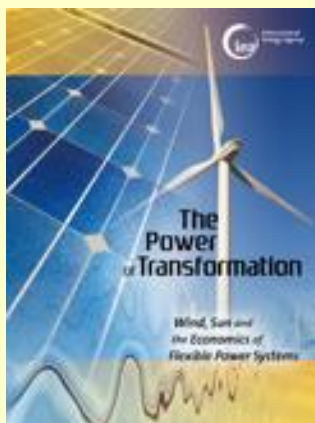

Emigranti sú čoraz viac vnímaní ako kľúčový zdroj podpory dlhodobého hospodárskeho rastu v krajinách pôvodu nielen prostredníctvom remitancií, ale aj prispievaním k rozvoju prostredníctvom investícií, znalostí a využívania vybudovaných kontaktov. V súčasnosti miera emigrácie dosiahla 3% celosvetovej populácie, čo predstavovalo viac ako 232 miliónov ľudí v roku 2013. V krajinách, ktoré sú súčasťou migračných tokov, významne rezonuje otázka, ako z emigrácie profitovať. S cieľom viesť viac svetla do tohto problému, OECD zorganizovala v Lotyšsku konferenciu o hospodárskom vplyve emigrácie. Bola to prvá konferencia, ktorá sa uskutočnila v tomto regióne so zameraním na analyzovanie hospodárskych vplyvov migrácie a výmenu skúseností s krajinami OECD, ktoré majú dlhšie skúsenosti s emigráciou. Publikácia je zostavená z príspevkov a diskusií na spoločnom seminári. Zaoberá sa dostupnými údajmi emigrácie z krajín strednej a východnej Európy, vrátane charakteristík súčasných a minulých migrantov a analyzuje hospodársky vplyv tohto pohybu na krajiny pôvodu migrantov.

Link: http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/coping-with-emigration-in-baltic-and-east-european-countries_9789264204928-en

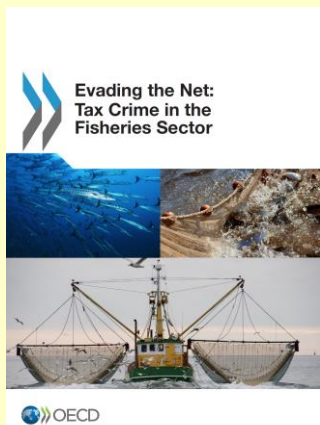
The Power of Transformation – Wind, Sun and the Economics of Flexible Power Systems

Elektrická energia z transformácie – vietor, slnko a ekonomika flexibilných energetických systémov

Všetky scenáre Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA) poukazujú na rastúci význam obnoviteľných zdrojov energie (OZE) v úsilí o diverzifikáciu a dekarbonizáciu dodávok energie. Rozširovanie veternej energie a solárnej fotovoltaiky bude v nasledujúcich desaťročiach pokračovať. Integrácia variabilných obnoviteľných zdrojov do elektrických sietí ostáva jednou z naliehavých výziev pre energetiku. Môžu sa stať variabilné zdroje energie a ich technológie hlavným pilierom bezpečných a nízkouhlíkových energetických systémov? Ak áno, ako a za akú cenu? Vychádzajúc zo záverov tretej fázy projektu IEA o integrácii OZE do sietí (GIVAR III) a prípadových štúdií 15 krajín, publikácia prináša komplexnú odpoveď na uvedené otázky a výzvy: posudzuje ekonomický význam integrácie variabilných zdrojov, vyzdvihuje potrebu zmien celého energetického systému za účelom integrácie vysokých podielov variabilných OZE a prináša odporúčania, ako dosiahnuť nákladovo efektívnu transformáciu energetického systému.

Link: <https://www.iea.org/w/bookshop/add.aspx?id=465>

Evading the Net: Tax Crime in the Fisheries Sector

Únik zo siete: daňová kriminalita v sektore rybného hospodárstva

Sektor rybného hospodárstva predstavuje mohutné a prosperujúce priemyselné odvetvie globálnej ekonomiky, so strategickým významom pre rozvinuté aj rozvojové krajiny. V rozvojových krajinách od rybolovu alebo akvakultúry priamo alebo nepriamo závisí viac ako 500 miliónov ľudí. Správa OECD skúma finančné delikty v sektore rybného hospodárstva, dotýka sa daňových podvodov na strane výnosov i príjmov, colných poplatkov, dane z pridanej hodnoty a sociálneho zabezpečenia. Všetky tieto problémy sú ilustrované na základe reálnych prípadov, či už priamo z prostredia rybného hospodárstva, alebo z iných priemyselných sektorov. Správa hovorí aj o špecifických aspektoch tohto sektoru, ktoré zapríčiňujú jeho zvýšenú zraniteľnosť z pohľadu daňových trestných činov, napríklad nedostatok transparentnosti, ťažkosti pri získavaní informácií z dôvodu využívania offshorových podnikov alebo nekalé praktiky pri registrácii rybárskych lodí. Pozornosť je venovaná aj stratégiám daňových a iných autorít pri oznamovaní, odhaľovaní a vyšetrovaní daňových trestných činov a správa ponúka aj odporúčania pre jednotlivé fázy boja proti tejto trestnej činnosti, či už samostatne, alebo v spolupráci s inými krajinami. Pre SR, ktorej rybné hospodárstvo je založené na sladkovodnej akvakultúre, je správa zaujímavá z pohľadu medzinárodnej spolupráce na odhaľovaní daňovej trestnej činnosti pri zásielkach rýb tranzitujúcich cez našu krajinu.

Link: <http://www.oecd.org/tad/fisheries/evading-the-net-tax-crime-in-the-fisheries-sector.htm>

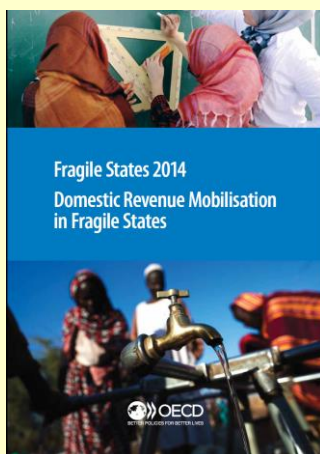

Promoting Research Excellence: New Approaches to Funding

Podporovanie výnimočnosti vo výskume: Nové prístupy k financovaniu

Záverečná správa projektu Pracovnej skupiny OECD o výskumných inštitúciách a ľudských zdrojoch (RIHR) sa venuje novým formám stimulov podporujúcich financovanie verejného výskumu. Národné výskumné systémy sú stále častejšie podrobené silnému konkurenčnému prostrediu v ktorom musia súťažiť, ak chcú získať talent, nápady a financovanie. Preto vlády stále viac využívajú inovatívne formy financovania pre zvyšovanie efektívnosti a inovácií. Publikácia analyzuje riadenie a financovanie výskumu v oblasti vyššieho vzdelávania a verejných výskumných inštitúcií prostredníctvom „iniciatív výnimočnosti vo výskume“ (“research excellence initiatives” - REIs). Správa poskytuje údaje o činnostiach a charakteristikách inštitúcií, v ktorých sa centrá výnimočnosti nachádzajú. Výsledky tiež ukazujú na niektoré výhody, ktoré možno získať prostredníctvom REIs a upozorňujú na niektoré úskalia, ktorým je potrebné sa vyhnúť.

Link: <http://www.oecd.org/sti/sci-tech/promoting-research-excellence.htm>

Fragile States 2014: Domestic Revenue Mobilisation in Fragile States

Krehké krajiny 2014: Mobilizácia domácich príjmov v krehkých krajinách

Aj v zostávajúcom období takmer dvoch rokov do stanoveného termínu v roku 2015, sú krehké krajiny ďaleko od splnenia Miléniových rozvojových cieľov. Po roku 2018 budú domovom pre viac ako polovicu chudobných na svete. Napriek tomu pomoc, ktorú dostávajú, sa znižuje a majú obmedzený prístup k alternatívnym zdrojom financovania rozvoja, ako sú napríklad remitancie a priame zahraničné investície. Generované domáce zdroje na rozvoj nie sú dostatočné. Podľa správy *Krehké krajiny 2014: Mobilizácia domácich príjmov v krehkých krajinách*, menej ako 14% ich hrubého národného dôchodku pochádza z daňových príjmov. Daňové systémy sú však oveľa dôležitejšie pre krehké krajiny ako pre akékoľvek iné. Mobilizácia domácich zdrojov prostredníctvom daňových systémov je dôležitá pre budovanie vzájomnej zodpovednosti medzi obyvateľmi a štátom. Táto správa sa snaží byť akýmsi „budíčkom“ pre donorskú komunitu. Je čas investovať viac do systémov štátov a zabezpečiť, že štáty budú schopné svojím dielom prispievať na posilňovanie mieru, stability a vytváranie vlastnej štátnosti. Svetová komunita aj prostredníctvom Globálneho partnerstva a *New Deal for Engagement in Fragile States* dohodnutého v Busane, musí byť hlavnou hybnou silou v spolupráci s krehkými krajinami v tomto sektore.

Link: <http://www.oecd.org/dac/incaf/resourceflowstofragilestates.htm>